

A Magyar Mérnöki Kamara Elnökségének állásfoglalása a lakóépületek építésének egyszerűsítéséről

Az építésügy átalakítását célzó intézkedési tervről és a hozzá kapcsolódó feladatokról szóló 1567/2015. (IX. 4.) Korm. határozat kiemelt célként rögzítette a lakossági építkezések szabályainak és ügyintézésének egyszerűsítését. A Magyar Mérnöki Kamara támogatja egy olyan építési kultúra kialakítását, amely a hatósági bürokráciát csökkenti oly módon, hogy a felelősséget első körben a hatóság helyett az építtetőre, a tervezőre és a kivitelezőre helyezi.

A tervező azonban csak akkor tudja az építményért a felelősséget vállalni, ha a szabályok rögzítik, hogy munkáját az építtető érdekeit is szolgáló szakmai szabályoknak megfelelően végezze. Az új kormányrendeletből azonban hiányoznak ezek a szakmai-tervi garanciális elemek. Ez a Magyar Mérnöki Kamara számára elfogadhatatlan. Különösen akkor, amikor cél a megújuló energiák bekapcsolásával megvalósuló energiatakarékos építkezés, az ehhez kapcsolódó új technológiák alkalmazásának szorgalmazása. Értéket teremtő, korszerű építmény csak a különböző szakterületeken dolgozó mérnökök összehangolt tervezési munkájának eredményeként jöhet létre.

A lakóépületek építésének egyszerű bejelentéséről szóló új szabályozás általában nem szünteti meg az építésügyi szabályozásban hatályos követelményeket, de pontatlan, hiányoznak az építkezés követelményrendszerének minőségi elemei, így jogbizonytalanságot teremt a tervezési – kivitelezési – használatbavételi folyamat egészében, és nem nyújt megfelelő alapot a hatósági ellenőrzés érvényesítésére sem. Az építtető a tervező és a kivitelező szinte korlátlan mozgásteréhez nem párosul felelősségük világos meghatározása. Még annak garantálása is hiányzik, hogy az egyszerűsített bejelentés elkészítői legalább megfelelő képzettséggel és ennek megfelelő szakmai köztestületi jogosításon keresztül ellenőrzött, szakmai színvonallal rendelkezzenek. **Megítélésünk szerint – támogatva a MÉK közleményében megfogalmazottakat - az építkezés megkezdéséhez kapcsolódó eljárás egyszerűsítése nem járhat a minőségi előkészítés és biztonságos megvalósítás, valamint a hosszú távon is rendeltetésszerű használat kockázatásával.** Ez az építtetőnek sem érdeke, és az épületekben megtestesülő nemzeti vagyonnak sem válik javára.

Ezért elkerülhetetlen a szabályozás módosítása és megfelelő kiegészítése, valamint egy részletes – a szakmai kamarák bevonásával készített - útmutató kiadása, amely háttérrel teremt a gyakorlati alkalmazáshoz, az építtetőnek sorvezetőként a tervezőnek szakmai követelményrendszerként szolgálhat. Ezt a Magyar Mérnöki Kamara elengedhetetlennek tartja, és felkérés esetén részt vesz a kidolgozásában.

Az új építési szabályozás és az új építési kultúra elterjedésének nélkülözhetetlen feltétele, hogy a tervező mérnök a megnövekedett felelősséget a gyakorlatban is biztonsággal vállalhassa. Ehhez a már leírtakon felül szükséges, hogy a tervező mérnök az új szabályozáshoz illeszkedő, megbízható felelősségbiztosítási rendszerre támaszkodhasson. Ennek előkészítéséhez a Magyar Mérnöki Kamara már megtette a megalapozó lépéseket. Továbbá hogy rendelkezésre álljon olyan szerződés mintatár, amely az új rendszerben, mind az építtető, mind a tervező, mind a kivitelező biztonságát elősegíti, és ezzel ösztönzi az új építési kultúra elterjedésében való érdekeltséget is.

A változásokkal együtt azonnal szükség van a megváltozott építési kultúra megismertetésére, elterjesztésére és befogadásának segítésére az építtető, tervező és kivitelező, valamint a hatóságok körében. Az állam feladata továbbá, hogy a jogalkalmazó hatóságok, jegyzők valamennyi településen megfelelően tájékozottak és felkészültek legyenek az egységes joggyakorlat kialakításához. Ez eddig nem történt meg. Külön kiemeljük, hogy az új szabályozásban is fontos az ügyféljogok, a tulajdonosi jogok és a szomszédjogok érintettséggel arányos érvényesülése, amelyet szintén hiányolunk az új szabályozásban.

Javasoljuk, hogy a kormányrendelet felülvizsgálatra, illetve kiegészítésre kerüljön, valamint kormányrendelethez kapcsolódóan egységes információ, eljárásrend és útmutató jelenjen meg egy csomagban.